

Dosarul nr.2r-519/22
2-21021003-01-2r-01112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Holban)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Mazurenco împotriva lui Andrei Mazurenco și Alexandr Mazurenco, intervenient accesoriu Olga Mazurenco cu privire la declararea nulității contractului de donație,

împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț,

c o n s t a t ă:

La 09 februarie 2021, Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Mazurenco și Alexandr Mazurenco, intervenient accesoriu Olga Mazurenco, solicitând declararea nulă a contractului de donație nr. 1-57 din 18 noiembrie 2020, încheiat între Andrei Mazurenco și Alexandr Mazurenco, repunerea părților în poziția inițială, prin radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Igor Mazurenco împotriva lui Andrei Mazurenco și Alexandr Mazurenco, intervenient accesoriu Olga Mazurenco cu privire la declararea nulității contractului de donație nr. 1-57 din 18 noiembrie 2020.

La 28 iunie 2022, Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, a depus cerere de apel inițială împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a acordat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri

suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2391,50 de lei, precum și prezentarea copiilor cererii de apel suplimentare într-un număr egal cu numărul participanților la proces; s-a explicat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, că, cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează a fi prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, în caz de neîndeplinire a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită; s-a explicat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, că, asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

La data de 15 septembrie 2022, Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, a înregistrat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 1200 de lei.

Prin încheierea din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate; s-a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de stat, de a restitui lui Igor Mazurenco taxa de stat achitată în mărime de 1200 de lei la depunerea cererii de apel, conform notei de plată din 14 septembrie 2022, executată prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice, eCommerce-Moldova Agroindbank SA; totodată, a indicat că, restituirea sumei de 1200 de lei lui Igor Mazurenco se va efectua în termen de cel mult un an de la emiterea încheierii în cauză.

La 06 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.129), Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, constatarea faptului lichidării neajunsurilor, trimiterea cauzei pentru examinarea apelului în fond în Curtea de Apel Chișinău, acordarea unui termen suplimentar de 6 zile pentru achitarea diferenței taxei de stat, cu trimiterea cauzei în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat că, încheierea instanței de apel din 13 septembrie 2022 prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost recepționată la data de 23 septembrie 2022, însă a indicat că, cererea de apel motivată și confirmarea de plată a taxei de stat a înregistrată-o la 15 septembrie 2022, până la recepționarea încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2022 prin care s-a acordat termen inclusiv pentru achitarea taxei de stat într-un quantum mai mare decât cel achitat. Având în vedere recepționarea încheierii la data de 23 septembrie 2022, termenul de 10 zile urma să expire la data de 03 octombrie 2022, însă încheierea de restituire a apelului a fost adoptată la 27 septembrie 2022, adică până la expirarea termenului acordat de instanță pentru lichidarea neajunsurilor.

Recurentul a susținut că, prima instanță la pregătirea cauzei pentru examinare, l-a scutit parțial de la plata taxei de stat, constatând că, situația permite scutirea parțială de la plata taxei de stat în vederea respectării dreptului de acces liber la justiție. Având în vedere existența soluției de scutire parțială de la plata taxei de stat și continuitatea în apel, a considerat că poate fi constatat faptul lichidării neajunsurilor prin depunerea apelului motivat și dovada plății taxei de stat calculată

din suma achitată cu titlu de taxă de stat în prima instanță, chiar până la recepționarea încheierii de a nu da curs cererii de apel.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la data de 01 noiembrie 2022, prin scrisoare (f.d.135).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de alăturare la apel în data de 27 septembrie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 06 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.129), ceea ce denotă că, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că, hotărârea din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în prezenta cauză civilă, a fost atacată cu apel de către Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, înregistrând în acest sens la 28 iunie 2022 cererea de apel inițială (f.d.104-105).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a acordat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2391,50 de lei, precum și prezentarea copiilor cererii de apel suplimentare într-un număr egal cu numărul participanților la proces; s-a explicat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, că, cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează a fi prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, în caz de

neîndeplinire a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită; s-a explicat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, că, asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f.d.113-114).

Aici este de remarcat că, prin scrisoarea datată cu 14 septembrie 2022 copia încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2022 prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată avocatului apelantului, Mariana Barașianț (f.d.115) și a fost recepționată la data de 23 septembrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.116).

Instanța de apel, prin încheierea din 27 septembrie 2022, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a remis cererea de apel cu toate documentele anexate; a obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Trezoreriei de stat, de a restitui lui Igor Mazurenco taxa de stat achitată în mărime de 1200 de lei la depunerea cererii de apel, conform notei de plată din 14 septembrie 2022, executată prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice, eCommerce-Moldova Agroindbank SA, indicând că, restituirea sumei de 1200 de lei lui Igor Mazurenco se va efectua în termen de cel mult un an de la emiterea încheierii în cauză (f.d.123-126).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Colegiul prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, apreciază ca fiind pripită soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel, având în vedere neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, din motivele ce succed.

Colegiul reiterează că, copia încheierii din 13 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, împotriva hotărârii din 20 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a acordat un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea cererii suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept care întemeiază apelul, prezentarea originalului dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2391,50 de lei, precum și prezentarea copiilor cererii de apel suplimentare într-un număr egal cu numărul participanților la proces, a fost recepționată de către avocatul apelantului la data de 23 septembrie 2022, aspect conturat anterior.

Deși, instanța de apel a reținut că, în data de 15 septembrie 2022, de către Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, a fost înregistrată cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă doar de 1200 de lei, Colegiul menționează că, instanța de apel a ignorat faptul că, termenul de lichidare a neajunsurilor de 10 zile calendaristice acordat apelantului de la recepționarea copiei încheierii a fost pentru prezentarea apelului suplimentar, precum și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2391,50 de lei. Or, avocatul Mariana Barașianț a recepționat copia încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2022 doar la data de 23 septembrie 2022.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind eronată constatarea instanței de apel precum că termenul acordat părții apelante pentru lichidarea neajunsurilor a expirat la data de 26 septembrie 2022, or, doar la 14 septembrie 2022, conform scrisorii (f.d.115), instanța de apel a expediat către avocatul apelantului copia încheierii de a nu da curs cererii de apel, care a fost recepționată la data de 23 septembrie 2022, conform avizului de recepție (f.d.116). De altfel, în avizul de recepție este reflectat numărul cauzei civile, precum și indicată ca anexă „încheierea prin care nu se dă curs” (f.d.116).

În consecință, având în vedere recepționarea de către avocatul Mariana Barașianț a copiei încheierii instanței de apel din 13 septembrie 2022 doar la data de 23 septembrie 2022 și în condițiile în care suma de 1200 de lei, achitată la data de 14 septembrie 2022 de către partea apelantă cu titlu de taxă de stat în apel (f.d.122) diferă de suma taxei de stat dispusă spre achitare conform încheierii instanței de apel emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, indicațiile căreia urmau a fi executate în termen de 10 zile de la recepționare acesteia, Colegiul conchide că, instanța de apel praprit s-a pronunțat prin încheierea din 27 septembrie 2022 în favoarea restituirii cererii de apel ca urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel din încheiere.

Or, termenul de 10 zile acordat părții apelante pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, în virtutea art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, urma a fi calculat începând cu 24 septembrie 2022, care a expirat doar la data de 03 octombrie 2022, însă încheierea de restituire a cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, a fost emisă la data de 27 septembrie 2022, anterior expirării termenului acordat de instanță.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind relevantă critica recurentului în acest sens, or, de la recepționarea copiei încheierii partea apelantă avea 10 zile pentru lichidarea neajunsurilor, inclusiv pentru prezentarea bonului de la plată privind diferența de taxă de stat neachitată, având în vedere că apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul calculat de partea apelantă au fost prezentate până la recepționarea încheierii de a nu da curs cererii de apel.

Mai mult, în dispoziția finală din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instanța de apel a explicat reprezentantului apelantului Igor Mazurenco, avocatului Mariana Barașianț, că, asupra restituirii cererii de apel va decide un complet din 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces (f.d.113-114).

De altfel, în conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, accentuat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, încheierea contestată urmează a fi casată cu cu trimiterea cauzei civile spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Igor Mazurenco, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț.

Se casează încheierea din 27 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Mazurenco împotriva lui Andrei Mazurenco și Alexandr Mazurenco, intervenient accesoriu Olga Mazurenco cu privire la declararea nulității contractului de donație, cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat